

แบบสำรวจ องค์ความรู้ นวัตกรรม

1. ชื่อ องค์ความรู้ / นวัตกรรม

การเลี้ยงชันโรงเพื่อใช้ในการผสมเกสรไม้ผล

2. อำเภอ วัดเพลง จังหวัดราชบุรี

3. ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล (นาย/นาง/นางสาว) เอกชัย ดวงแก้ว

หน่วยงาน สำนักงานเกษตรอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

หมายเลขโทรศัพท์ 0633132699

อีเมล ekachai@protonmail.com

4. ชื่อองค์ความรู้/นวัตกรรม/ผลงาน (ที่สามารถเผยแพร่ได้)

การเลี้ยงชันโรงเพื่อใช้ในการผสมเกสรไม้ผล

5. คำอธิบาย ผลงาน โดยสังเขป (ไม่ควรเกิน 8 บรรทัด)

สายพันธุ์ชันโรงตัวเล็กผสมเกสรที่พบเจอในอำเภอวัดเพลง ได้แก่ พันธุ์ขนเงิน พันธุ์หลังลาย

การเตรียมพ่อ-แม่พันธุ์ (การแยกขยายรังชันโรง)

การเลือกชันโรงที่พร้อมจะนำมาใส่ในกล่องเลี้ยง หรือจะนำออกจากขอนไม้ตามธรรมชาติ ต้องเป็นชันโรง

ที่มีตัวเต็มวัยและตัวอ่อนพร้อมดักแด่ ที่มีปริมาณพอสมควร และมีอาหาร ถ้วยเกสร และถ้วยน้ำหวาน อัตราส่วน

ที่สมบูรณ์สังเกตจากปริมาณตัวเต็มวัย ที่มีการบินเข้าออกมาก และทุกเที่ยวบินมีความสม่ำเสมอในการหาอาหาร

ดำเนินการแยกรัง ดังนี้

1) การแยกขยายพันธุ์ชันโรง ช่วงที่เหมาะสมต้องเป็นช่วงที่มีอาหารสมบูรณ์

2) ตรวจสอบปริมาณ (ไข่ ดักแด่ ตัวเต็มวัย ให้มีปริมาณสมดุลและจำนวนพอสมควรก่อนทำการแยกรัง)

3) การแยกไข่ ดักแด่ ตัวเต็มวัย (ชันโรงที่เลี้ยง ปริมาณครึ่งหนึ่งของเดิมโดยมีหลอดนางพญาติดไปด้วย และ

นำไปใส่ในรังใหม่ โดยรังใหม่ต้องแห้งไม่ชื้น ชันโรงที่เลี้ยงจะช่วยกัดหลอดดักแด่ตัวเต็มวัยออกจากหลอดตัวอ่อน

ถ้าไม่มีชันโรง ที่เลี้ยงจะทำให้ดักแด่ในหลอดตัวอ่อนตาย เนื่องจากไม่มีชันโรงที่เลี้ยงช่วยกัดให้ออกจากหลอด

ดักแด่ พร้อมกันนี้ต้องทำการสำรวจดูนางพญาชันโรง หรือหลอดนางพญาชันโรงให้สัมพันธ์กับกลุ่มหลอดไข่ และ

หลอดดักแด่ เพื่อรังชันโรงจะได้มีนางพญา และพร้อมออกเป็นตัวเต็มวัย และทำการผสมพันธุ์กับชันโรงตัวผู้

4) ถ้วยอาหาร (ถ้วยเกสร และถ้วยน้ำผึ้ง) นำใส่ลงในรัง โดยวางใกล้ปากทางเข้าออกของรัง

5) นำไข่ (ไข่ชัน) มาปะบริเวณทางเข้าเพื่อล่อตัวเต็มวัยชันโรงงานให้กลับเข้ารังเพาะเลี้ยง

6) ปิดทางเข้ารังชันโรง (รังเดิม) ด้วยไข่ชันโรงหรือกระดาษแล้วจึงนำชันโรงที่มีนางพญา หรือรังเดิม

ออกห่างจากจุดเดิมประมาณ 20 - 30 เมตร และนำรังชันโรงที่ทำการแยกขยาย (รังใหม่) มาตั้งไว้ที่เดิม เพื่อให้ชัน

โรงงานกลับ ร่อนกระทั่งพลบค่านั้นย้ายรังเดิมกลับมาที่เดิม แล้วปิดปากทางเข้า ถ้าใช้กระดาษหนังสือพิมพ์

ให้เปิดออก หากเป็นไข่ชันโรงสามารถปล่อยรอให้ชันโรงกัดเองได้ แล้วนำรังใหม่ไปไว้ในที่ที่ต้องการ (ให้ห่างจาก

จุดเดิม ไม่น้อยกว่า 50 เมตร) เข้ารัง ทำให้ปริมาณชันโรงมากขึ้น

6. คำค้น/คำสำคัญ

สายพันธุ์ชันโรง, การเลี้ยงผึ้งจิ๋ว, ผึ้งจิ๋ว, ชันโรง

7. ผลงานด้าน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ด้านพืช โปตรระบุ การผสมเกสร
- ด้านปศุสัตว์ โปตรระบุ การเลี้ยงและแยกขยายรังชันโรง
- ด้านประมง โปตรระบุ.....
- อื่น ๆ โปตรระบุ.....

8. ผู้นำไปใช้ประโยชน์ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เกษตรกร
- ผู้ประกอบการ
- ชาวต่างชาติ
- นักวิชาการ/นักวิจัย
- อื่น ๆ โปตรระบุ.....

9. ใช้กับช่วงวัฏจักรการทำงานเกษตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การวางแผนการผลิต
- การหาปัจจัยการผลิต
- การเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ดูแลรักษา
- การเก็บเกี่ยว
- การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า
- การตลาด การจำหน่าย

11. ภาพประกอบ องค์ความรู้ / นวัตกรรม

11. เอกสารอ้างอิง/แหล่งความรู้

บุคคลที่เป็นแหล่งความรู้ ชื่อ-สกุล (นาย/นาง/นางสาว) นายรัฐนนท์ สิริฉัตรวิชัย
สังกัด คณะ.....
ภาควิชา.....
มหาวิทยาลัย.....
สถานที่ติดต่อ เลขที่.....22/1..... หมู่.....1..... ถนน.....
ตำบล.....จอมประทัด.....อำเภอ.....วัดเพลง.....จังหวัด.....ราชบุรี.....
รหัสไปรษณีย์.....70170.....หมายเลขโทรศัพท์.....0815711747.....
อีเมลล์.....เว็บไซต์/URL.....